Anul IV. — Nr. 9 1 Ianuarie 1941

ÎNSEMNĂRI SOCIOLOGICE

Director: TRAIAN BRĂILEANU

CUPRINSUL

ARTICOLE

I. Găvănescul . . . . . Date relative la natura şi influenţa morală a poporului evreu
Nicolae Petra . . . . . Acordul cu Germania
Ing. Gheorghe Brăileanu . . Legea minelor şi politica petrolului
Nicolae Roşu . . . . . Fondul spiritual al rasei

REVISTA CĂRŢILOR

Ernst Kriek, Wissenschaft, Weltanschauung, Hochschubreform; *P. P. Panaitescu*, Die Entwicklung der rumänischen Staatenbildung *(Tr. B.)*; *Preot I. I. Imbrescu*, Biserica şi mişcarea legionară *(N. G.)*; *Octavian Ştefăneanu Ioniţă*, La Théorie Nationale Socialiste du Droit International Public *(Tud. B.)*; *Vasile Popovici*, Triptic de Crăciun *(L. R.)*;

REVISTA REVISTELOR

Revista de pedagogie; Spirit militar modern *(L. Ţ.)*; Muncitorul legionar; Falanga; Glasul Neamului; Radio Romînia; Prepoem; Meşterul Manole *(M. S.)*.

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA:
BUCUREŞTI, strada Atena 27
Telefon 5.86.74 (orele 12—13 şi 19—20)

7 Lei Exemplarul

www.dacoromanica.ro

Apar de două ori pe lună

Abonamentul pentru 1 an . . . . . Lei 150
Exemplarul . . . . . „ 7

Fiecare număr va avea cel puțin 32 pagini
Manuscrisele nu se înapoiază

Inscris la Tribunalul Ilfov, Secția I. Nr. 70/1940

www.dacoromanica.ro

ANUL IV. Nr. 9 1 Ianuarie 1941

Însemnări Sociologice

Director: TRAIAN BRĂILEANU

Date relative la natura și influența morală a poporului evreu

Unii cred că Evreii sunt un popor de conrupători intenționați.

Efectul lor asupra tuturor popoarelor, chiar asupra celor mai civilizate, este, în adevăr, statornic acelaș: pervertire a simțului moral, desorientare a spiritului, înrîurire disolvantă, scoaterea din echilibru, inferiorizare a vieții coborîte în sferele senzoriale, tendința spre animalizare, răsturnare a normelor și valorilor stabilite in duh de anarhie și de „revoluție".

O fac ei aceasta din instinct nereflectat, ca o simplă manifestare a firii lor? Ori o fac cu scop militant, ca să macine resorturile vitale ale vrăjmașului, pentru învingerea lui mai ușoară?

Asta e chestia.

Efectul mentalității evreești în Statele-Unite ale Americei de Nord ni-l arată deslușit și amănunțit *Ford*, în al doilea volum al operii sale „Evreul internațional".

In Franța, cine nu știe că teatrul, literatura dramatică, cinematograful, au trecut, în timpul din urmă, înainte de catastrofa groaznică a războiului actual, prin o mare criză decadentă, datorită tocmai stăpânirii ce pusese pe el spiritul semit, prin actori, scriitori, directori? Cînd apare un talent, țîșnit din vîna special evreiască, se face cunoscut mai totdeauna prin opere de o descurajatoare micșorare a naturii omenești, nu de ridicare a ei spre țintele superioare, spre cari o împing instinctele ei de ideal.

Zola este un exemplu strălucit al acestei tendințe „naturaliste".

Multă vreme nici n'am bănuit că Zola era Evreu. Porno-

www.dacoromanica.ro

grafia literară a romanelor lui o puneam pe seama unei concepţii estetice greşite, unui realism rău înţeles. Cînd am aflat că Zola era Evreu, am găsit încă un exemplu al caracterului poporului iudeu.

Şi autorii mai noi de origină semită repetă, în direcţii şi cu mijloace diferite, acelaş fenomen etic.

Am văzut că în Franţa, prin un nou Statut, Ovreii excluşi cu totul din învăţămînt, sînt opriţi a ocupa funcţiuni publice, precum şi locuri de directori, redactori şi administratori ai întreprinderilor de teatru, film, radio, ziaristică.

Franţa a înţeles, în fine, unde era, în mare parte, cauza dezastrului său moral, urmat de prăbuşirea sa politică. Deşi cam târziu, tot e mai bine decît deloc.

Dar am văzut că, între *excepţii,* afară de Ovreii cari au luptat activ în războiul din 1914 — 1918, intră şi aceia cari au adus servicii importante statului francez, în domeniul literar, artistic ori ştiinţific. Excepţia aceasta, condiţionată, de altfel, prin Decrete ale Consiliilor de Miniştri, rămîne ca un caz de experienţă nouă, pentru viitor.

O dovadă de influenţa vătămătoare a spiritului hebraic ne o aduce scrierea fraţilor *Jérôme* şi *Jean Tharaud* „Quand Israël est roi", unde se arată înrîurirea exercitată de Evrei asupra culturei şi politicei ungureşti.

Unul din aceşti Ovrei, *Ludovic Hatvany,* directorul revistei „Occidentul" *(Nyugat),* îşi închipuia că reprezintă, cum voia, curentele culturale cele mai noui ale Europei occidentale; în realitate el şi colaboratorii lui de aceiaşi mentalitate, *„tous ils reflétaient l'esprit juif,* son idéalisme fiévreux, *sa révolte instinctive* contre des façons de sentir et de penser que depuis deux mille ans eux et leurs ancêtres détestent".

„Et leur effort intellectuel, combiné avec l'activité des gens de bourse et de trafic, aboutissait a faire de Budapest une sorte de vaste *entrepôt des intérêts sémitiques, où la vraie idée nationale était défigurée.*

Stăpîniţi de acea febră şi de acele mişcări neurastenice, aşa de dese la cei de rasa semită (pag. 104) „sous couleur de modernisme", Louis Hatvany şi amicii săi dela *Nuygat* („L'Occident) — *avaient delibérément rompu avec toutes les traditions intellectuelles et morales de la Hongrie agricole et pastorale".* (pag. 108 — 109).

Dar spiritul iudaic, amoral din fire, se învederează mai

www.dacoromanica.ro

incontestabil în acea carte veche şi „sfîntă" a lor, care a fost scrisă şi alcătuită, nu pentru „goimi", ca să-i conrupă, ci pentru Evrei, ca să-i proslăvească şi să-i întărească în apucăturile naturei lor iniţiale.

Cum se arată poporul evreu în *Vechiul Testament,* din punct de vedere al pornirilor lui morale?

In tot pasul intilneşti întîmplări şi fapte, cari jignesc simţul acelei bune rînduieli dictate de instinctele umane superioare, şi le găseşti povestite cu o naivitate de perversitate inconştientă.

Chiar dela început, în *Cartea Facerii,* prima carte sfîntă din *Vechiul Testament,* citeşti, la Cap. 4. (punct. 25).

„Şi Adam a cunoscut iarăşi pe femeia sa, şi ea a născut un fiu şi i-a pus numele de Set...

„Şi lui Set de asemeni i-a născut un fiu, căruia i-a pus numele Enoş..."

In primul moment, crezi că n-ai citit bine. Nu pricepi. Cînd ai priceput, te cutremuri...

Incestul animalic îl găseşti, apoi, mai departe, practicat fără jenă şi povestit fără perdea, în mai multe capitole din cărţile sfinte ale *Vechiului Testament,* menite să eternizeze viaţa şi istoria poporului evreu.

Să mă ierte cititorii acestei reviste serioase, dacă, în interesul stabilirii adevărului, voiu cita, cu tot desgustul, „din Vechiul Testament" — cu îngăduirea *Censurei* bunelor moravuri — un caz tipic.

După distrugerea Sodomei şi Gomorei, şi după moartea femeii sale prefăcute în stîlp de sare, pentru că s'a uitat îndărăt să vadă distrugerea, *Lot* s'a retras cu cele două fete ale lui în o peşteră.

Şi acolo iată ce spune *Cartea „Facerii"* din *Vechiul Testament,* (la Cap. 19, punctele 31-38), că s-a întîmplat.

Citez după ediţia nouă din 1938.

„2. Atunci fiica cea mai mare a zis către cea mai mică:

— „Tatăl nostru e bătrin şi nu e nici un bărbat în vecinătate, care să vie la noi, după obiceiul a tot pămîntul.

„32. Haidem să îmbătăm cu vin pe tatăl nostru şi să intrăm la el, ca să avem dela tatăl nostru urmaşi".

33...

Nu pot urma. Punctele 33, 34, 35, unde se arată şi se repetă, cu inconştienţă animalică respingătoare, cum cele două fete au intrat pe rînd, în două nopţi succesive, la tatăl lor, pe care l-au îmbătat mai înainte, mi-e silă să le reproduc.

www.dacoromanica.ro

„36. Şi amîndouă fetele lui Lot au rămas însărcinate dela tatăl lor.

„37. Cea mai mare a născut un fiu, şi i-a pus numele Moab. Acesta e părintele Moabiţilor de astăzi.

„38. Iar cea mai mică a născut şi ea un fiu, şi i-a pus numele Amon. Acesta e părintele Amoniţilor de astăzi.

Popor al incestului săvîrşit ca ceva dela sine înţeles, ca ceva natural, şi proslăvit în cartea lui *sfîntă*.

Este jignitor pentru conştiinţa morală a Creştinismului, ca o astfel de carte, ca Vechiul Testament, se află, prin o tradiţie necontrolată de raţiune, pusă la un loc cu *Noul Testament*, fără măcar să se fi curăţit de părţile ei obscene, cari ne-ar revolta, ca o culme a sfidării bunei cuviinţe, chiar cînd s'ar găsi în scrierile de un pronunţat caracter pornografic, de cari ne ferim să nu cază în mîinile tinerimii.

Nu mai insist asupra cazului ciudat al lui Abraam care îi cedează regelui Abimelec pe soţia sa, spunîndu-i că îi este soră, nu soţie ; iar cînd i se dă pe faţă minciuna, se desvinovăţeşte, prin o cazuistică de o naivitate perversă ridicolă, ba că-i e soră şi nu i e nevastă, ba că-i e nevastă şi nu-i e soră, ba că nu-i e nici una nici alta, ba că-i e şi una şi alta. Cum vrei s'o iei. (Vezi Cartea Facerii, între cap. 20, mai ales punctele 11, 12, 13).

Pe aceiaşi linie de promiscuitate incestuoasă găsiţi spiritul judaic, în literatură şi propaganda morală, dela *Abraam* pînă la .. *Leon Blum*. Stă de faţă, ca mărturie elocventă, faimoasa carte scandaloasă a acestui ilustru Leon Blum, fost Prim-Ministru al nenorocitei Franţe, în „Le Mariage", pe care simţul bunei cuviinţi şi al răspunderii a făcut pe unele autorităţi locale s'o interzică în Franţa, cu toată marea autoritate politică dezastroasă a autorului ei.

Iată firea înăscută a poporului conrupător de popoare.

Cel ce practică şi propovăduieşte incestul, cum să nu cinstească pornografia şi fărdelegea, sub toate formele ei ?

Şi asta, nu din calcul, pentru demoralizarea altora, ci din fire, instinctiv. Şi deci, cu atît mai fără frîu şi fără leac.

ION GAVANESCUL

Acordul cu Germania

Ca urmare la încrederea pe care o acordă Germania naţional-socialistă regimului legionar, s'a ajuns la Berlin, într'un timp relativ scurt, la un acord de colaborare economică, care

www.dacoromanica.ro

reprezintă din punct de vedere tehnic, un avantaj deosebit de important pentru economia noastră.

Germania e dispusă să ne dea tot ajutorul de care avem trebuinţă, pentru refacerea economică a ţării. In principiu, acest lucru nu e nou ; în 1939 s'au dat asigurări Romîniei pentru o colaborare economică într'un cadru foarte vast, care nu a fost însă precizat şi care cerea o aplicare laborioasă ce nu a avut loc.

Deci nu avantagiile pe care ni le acordă nouă Germania sînt baza unei refaceri economice a ţării, ci efortul pe care-l vom face noi pentruca să fim vrednici de ceeace ni se oferă şi în loc să îngropăm talantul, să-l înmulţim.

Un acord economic , în cazul special al Germaniei cu atît mai mult, este o înţelegere bilaterală în aparenţă, în fapt un teren de acţiune unilaterală. Aceasta înseamnă că un acord deschide o poartă; ea are în aparenţă două părţi dar e una singură şi pot trece prin ea oameni din ambele părţi, dar numai privind lucrurile de departe se observă o trecere egală de oameni din ambele părţi.

Pe baza unui acord unor ţări li se deschid posibilităţi de a lucra; cu obligativitate. Obligaţia nu poate fi în nici un caz una impusă ca atare.

Posibilitatea e un fenomen static ; devine dinamic prin acţiuni sau influenţe din afară, în cazul Germaniei posibilitatea se transformă în acţiune, graţie perfectei organizări a economiei Germane, conştiente de rolul şi scopurile sale.

In faţa acestei acţiuni, avem de ales între două atitudini: să acceptăm pur şi simplu oferta germană, care vine întreagă şi necondiţionată să ne pună la dispoziţie mijloace de lucru şi posibilităţi de ridicare a standardului nostru de viaţă şi aceea de a răspunde cu o acţiune creatoare pe tărîmul economic, primind oferta germană şi să o încadrăm în sistemul nostru, în concepţiunea noastră economică romînească, legionară.

S'ar putea spune că nu există o deosebire între aceste două atitudini, că nici n'ar putea exista în fond decît una singură. Noi muncim de fapt pentru ca să punem în valoare bogăţiile pe care le scoatem la soare cu ajutorul sprijinului german, deci în orice caz o operaţie activă.

Aparenţele, ca totdeauna, spun altceva de cît ce e înlăuntru. E muncă şi muncă. Şi nu mai insistăm asupra acestui aspect. Dar repet, că acest acord poate fi considerat şi ca un cadou şi ca o obligaţie de a munci.

www.dacoromanica.ro

Viaţa economică a considerat aspectul moral al activităţii ei, ca fără de importanţă. Economiştii practici, şi teoreticienii au admis foarte des acelaş punct de vedere, au scutit afacerile dela obligativitatea de-a urma legile morale. Şi cred, că toate crizele economice şi toată imposibilitatea sistemului capitalist de a afla un echilibru, a fost tocmai lipsa unui acord perfect între economic şi etic.

Nu e nevoie de a amplifica acest lucru. Odată enunţat, principial el îşi găseşte o argumentare în exemple pe care le poate afla oricine. Dar insistăm din nou asupra acestui aspect al acordului economic cu Germania.

Noi putem primi foarte bine dela Germani tot ce ne dau dînşii, putem primi instalaţii agricole, industriale şi de comunicaţii, care să transforme ţara aceasta într'un loc de bun traiu pentru toată lumea.

Putem repeta chiar experienţa împroprietăririi cînd din beneficiile unor exploatări de bogăţii cu instalaţii germane, am plăti nu numai aceste maşini, dar şi ceace am dat ţăranilor, ca pluguri şi unelte, rămînîndu-le lor gratuit.

Spunea cineva chiar că e indiferent de unde vine binele, dacă el vine. E însă vorba de un bine material care e relativ.

Putem deci aştepta colaborarea germană, care încă odată e dovada unei deosebite încrederi pe care ne-o acordă Germanii, în linişte, să vină să ne cuprindă cu binefacerile ei materiale Ţara Romînească.

Dar nu putem fi mulţumiţi numai cu atît.

La temelia întregii vieţi, sufleteşti şi materiale, ale unui individ sau neam, este munca. Dar nu orice fel de muncă ; ci aceia organizată, conştientă, care urmăreşte un scop colectiv şi educativ.

Ştim cum a ajuns Germania în situaţia de a putea oferi în vremurile grele de azi ceeace e gata nă ne dea. Au reuşit să spargă cercul de fier al unui sistem economic bazat pe interesul individului anonim, pe legea cererii şi a ofertei aurului şi pe ideia de exploatare a omului de către om.

Un neam a muncit ani de-arîndul pentruca să ajungă ca în plin războiu, în vreme ce face un permanent efort pentru a stăpîni şase ţări cu care a luptat şi le-a învins, să ne ofere un ajutor considerabil în materiale şi credite.

Din această colaborare care ni se oferă, atît de sincer, de Germania, cel dintîi lucru pe care trebue să ne grăbim să-l luăm este exemplul minunat al efortului făcut de acest popor, ca din

www.dacoromanica.ro

greutăţile anului 1932 şi din sărăcia de materii prime să ajungă la formidabila putere militară şi economică din 1940, fără ajutoare din afară, numai din propriile lui puteri.

Un bun material care ne vine, ne e indiferent cum îl primim. Un cadou nu e un bun economic; e unul de consum. Aproape toţi moştenitorii marilor oameni de afaceri au dus la ruină întreprinderile care le-au venit pe nemuncite. Chiar economia în care aparenţa lăsa să se vadă că e suficient capitalul pentru a reuşi într'o întreprindere, lipsa muncii la temelia unei întreprinderi nu putea ţine un edificiu ori cît de solid părea el.

Viaţa economică a unui neam, nu e formată numai din actele şi realizările materiale trecătoare ci şi din permanenţele care se nasc dintr'un efort care se materializează dar întrece aparenţele imediate ale obiectului produs şi formează baza profund etică a ei.

Un bun material trebue să fie produsul unui efort propriu, şi acesta serveşte deci nu numai un efect imediat ci mai ales o creştere a sufletului neamului, care singur asigură existenţa lui în veşnicie.

Să ne aplecăm asupra nevoilor noastre cu muncă disciplinată şi aspră, şi din acordul de curînd încheiat cu Germania să luăm ceeace ne lipseşte nouă, acel exemplu de muncă ce nu are seamăn în istorie.

Activitatea economică nu poate fi separată de cea morală, trebuesc apropiate nevoile sufleteşti de cele ale trupului, pentru a ne feri de efectele grele ale unei nedisciplinate activităţi economice, tot aşa cum fără o ordine lăuntrică nu e posibilă cea exterioară, materială.

Istoria şi zilele ce ne încunjoară, aduc exemple îndestulătoare pentru catastrofele provocate de lipsa acestei potriviri perfecte între suflet şi trup.

Suntem în faţa unei revoluţii materiale; să ne dăm însă seama că nu o putem face dacă sufletul nostru nu o poate urma şi o poate face numai în ritmul disciplinei aspre a muncii.

NICOLAE PETRA

Legea minelor şi politica petrolului

Pe cînd industria minieră propriu zisă, cea de cărbuni, de aur, de sare etc., îşi urmează o cale evolutivă, lentă dar continuă, industria petroliferă a luat la noi dintr'odată proporţii

www.dacoromanica.ro

nebănuite, dar fără să se ţină seamă de posibilităţile ei reale, astfel că azi ne găsim în situaţia să numărăm pe degete, pentru cîţi ani vom mai avea petrol.

Este adevărat că şi importanţa petrolului şi a derivatelor sale nu s'a manifestat decît în timpul războiului mondial, deci destul de tîrziu. Dar tot atît de adevărat este că trebuia, mai ales avînd în vedere această importanţă, ca înainte de a ne repezi să profităm de această bogăţie cu care ne-a blagoslovit Dumnezeu, să ne facem o socoteală ca orice gospodar chibzuit şi să căutăm, mai întîi de toate, să ştim cît avem, pe cîţi ani va ajunge şi numai după aceea să pornim la exploatare. Desigur că în practică lucrurile nu se prezintă chiar atît de simplu, dar, în orice caz, tendinţa generală a oamenilor cari hotărau în această materie, aceasta ar fi trebuit să fie. Dar, la un moment dat, noi am pierdut controlul acestei bogăţii. Ar fi greu de spus dacă prin incapacitate sau prin rea credinţă. Probabil că prin una şi prin alta.

Am pierdut controlul prin faptul că întreprinderile petrolifere ajunseseră să fie atotputernice şi legile care se făceau erau dictate de ele. In orice diferend între ele şi Statul romîn, acestea reuşeau să-şi impună punctul de vedere. Organele miniere de control şi poliţia minieră nu avea nicio autoritate şi nu putea să semnaleze nicio abatere dela legile în vigoare, funcţionarii respectivi riscînd să se vadă supuşi la fel de fel de şicane.

Rezultatul acestei lipse de control şi de iniţiativă a fost următorul:

1) Zăcămintele noastre de ţiţeiu au fost exploatate în mod barbar şi iraţional. Ideea conducătoare era să se extragă ţiţeiul din zăcămînt în cantitate cît mai mare şi în timp cît mai scurt. Prin acest procedeu însă, după cele mai recente studii, procentul de ţiţeiu rămas în zăcămînt este foarte mare, şi ar fi cam 60% şi chiar mai mult, din cantitatea totală conţinută de zăcămînt.

Prin acest procedeu interesele capitalului erau salvgardate întrucît amortizarea instalaţiunilor se făcea foarte repede, (unele sonde îşi plăteau cheltuelile în cîteva zile) şi beneficiul momentan era foarte mare. In schimb economia naţională era păgubită, deoarece rămîneau cantităţi enorme în zăcămînt care erau şi sînt iremediabil pierdute pentru economia naţională. Desigur că nu toată cantitatea rămasă în zăcăminte era recuperabilă — oricît de raţională ar fi fost exploa-

www.dacoromanica.ro

tarea —, dar 20% tot se mai putea extrage, ceeace nu ar însemna nici mai mult nici mai puţin că am fi putut dubla cantitatea extrasă pînă acuma şi, dacă mergem din aproape în aproape, ajungem la concluzia că şi perioada de productivitate s'ar fi dublat sau chiar triplat şi că problema explorărilor nu s'ar pune astăzi atît de acut.

2) In momentele actuale am ajuns la un punct de răscruce în industria petroliferă. Cele mai multe din zăcămintele noastre petrolifere sînt epuizate şi restul merg spre epuizare. Rezerve sigure nu avem sau, dacă le avem, sînt prea puţine. Există regiuni care cuprind cu siguranţă structuri petrolifere dar sînt insuficient explorate şi pentru determinarea întinderii şi rentabilităţii lor se cer investiţiuni de miliarde, unele din ele putînd pînă la urmă să se dovedească prea puţin sau deloc rentabile. Deci o parte din banii investiţi vor fi pierduţi.

Problema explorărilor, în felul expus mai sus, s'a pus încă de acum 3 sau 4 ani fără să se fi făcut pînă acum un pas înainte. Adică tot s'a făcut ceva — a fost înfiinţată Soc. de prospecţiuni şi explorări A. C. E. X., a cărei activitate s'a rezumat pînă acum în a plăti lefuri grase celor 3 sau 4 directori.

3) Industria petroliferă reprezintă cea mai importantă ramură a industriei romînești. Fără îndoială că marea majoritate a Romînilor nici nu-şi dau seama de rolul important ce-l reprezintă astăzi această industrie în economia naţională. Din cele cîteva cifre ce le vom da, toţi îşi vor putea da seama de acest lucru ; o treime din încasările Statului sînt realizate din taxe, impozite şi redevenţe asupra industriei petrolifere, iar în balanţa noastră comercială din ultimele luni, produsele noastre petrolifere exploatate reprezintă circa 70% din totalul produselor noastre exportate. In timp de pace aceste produse reprezentau numai 50% din totalul exportat.

Chiar dacă ne referim la această ultimă cifră pe care o putem considera normală, concluziile ce trebue să le tragem, întemeiaţi pe cele constatate mai sus, sînt foarte îngrijorătoare.

Căci această industrie, care este acuma, din punct de vedere al producţiei, în vădit declin, la un moment dat se va prăbuşi ca un castel de cărţi de joc şi atunci cu ce se va acoperi golul rezultat în bugetul Statului şi în comerţul nostru exterior ? Aici stă toată gravitatea problemei.

In concepţia multor specialişti s'a înrădăcinat ideea că numai o nouă lege a minelor poate fi salvatoare. Aceştia toţi

www.dacoromanica.ro

pleacă însă dela premiza că producţia noastră trebue menţinută la un plafon ridicat prin descoperirea continuă şi din timp de noui zăcăminte şi că petrolul şi de aci înainte va trebui să joace acelaş rol în economia noastră naţională.

Această concepţie este însă complect greşită. Ar fi într'adevăr de dorit ca ea să se poată realiza, dar în actualele împrejurări est imposibil. Primul motiv este următorul: chiar dacă printr'o modificare a legii minelor se reuşeşte să se activeze explorările, rezultate concludente nu vom putea dobîndi decît după cîţiva ani, iar în acest interval zăcămintele noastre îşi vor urma declinul lor natural, aşa că în momentul punerii în valoare a celor noui descoperite, cele dintîi vor fi complect secătuite. Pe de altă parte, viitoarele zăcăminte nu vor avea, în niciun caz, productivitatea zăcămintelor actuale, aşa că oricît de intensiv le-am exploata, nu vom putea ajunge niciodată să mai atingem nivelul actual. Prin natura lucrărilor ce vor trebui efectuate, cît şi prin natura zăcămintelor exploatate, rentabilitatea industriei petrolifere va scădea enorm. Pînă la urmă vom trebui să fim bucuroşi, dacă vom putea acoperi consumul nostru intern care fără îndoială va fi mult mai mare decît cel actual.

Ar fi absurd să ne bazăm deocamdată pe presupunerea că pînă atunci se va descoperi alt generator de energie şi că, prin urmare, avem tot interesul să scoatem tot ţiţeiul din subsolul nostru şi aceasta cît mai repede.

Deocamdată, cu datele pe care le avem la îndemînă, trebue să plecăm dela ideea să ne asigurăm consumul nostru intern pe un timp cît mai îndelungat posibil şi, în al doilea rînd, să se alcătuiască un plan de producţie eşalonat în timp, astfel ca să fim asiguraţi pe lungă vreme şi ca cel puţin pînă într'un viitor apropiat să avem totdeauna la îndemînă rezerve sigure pe care, în caz de nevoe, să le putem ataca imediat.

Pentru aceasta, prima măsură care se impune este comprimarea imediată a producţiei actuale la un nivel care să poată fi suportat de economia noastră fără prea mari perturbări. Concomitent cu aceasta să se păşească *la activarea altor ramuri de producţie care să acopere deficitul creiat de micşorarea producţiei noastre de ţiţeiu.* Şi aceasta să se facă în ideea că, într'un viitor mai apropiat sau mai depărtat, petrolul nu va mai figura printre produsele noastre de export. Iar pe măsură ce aceste ramuri de producţie vor lua o desvoltare mai mare, pe aceeaş măsură să se restrîngă producţia noastră de ţiţeiu.

www.dacoromanica.ro

Avînd astfel în mînă frînele industriei petrolifere, noua lege a minelor va putea contribui simţitor la intensificarea explorărilor şi deci la mărirea rezervelor noastre de petrol.

Căci, oricît de perfectă ar fi o lege a minelor, dacă nu va fi încadrată într'o *politică minieră* care să ţină seama de consideraţiile de mai sus, ea nu va mai da niciun rezultat.

Prin urmare, ceeace ne-a lipsit, nu a fost o lege bună a minelor ci o politică minieră conştientă de interesele superioare ale neamului şi o continuitate absolut indispensabilă într'o asemenea problemă.

Din tot ce s'a legiferat pînă acum la noi în materie minieră nu cristalizează nicio tendinţă bine definită. Se poate doar constata un fel de bîjbîială prin labirintele legislaţiilor miniere din toate ţările precum şi o aproape complectă necunoştinţă de cauză a legiuitorilor respectivi.

In aparenţă s'a căutat să se apere drepturile Statului şi a particularilor proprietari ai subsolului şi în fond s'a dat mînă liberă întreprinderilor exploatatoare să procedeze cum le taie capul şi după cum dictau interesele marilor concerne internaţionale.

Cea mai mare dovadă de inconştienţă o reprezintă chiar faptul că s'a permis industriei petrolifere să ocupe un loc de o atît de covîrşitoare importanţă în economia naţională, cînd toţi ar fi trebuit să-şi pună întrebarea cu ce vom înlocui petrolul atunci cînd zăcămintele noastre se vor epuiza. In schimb mai toate celelalte industrii cari dau produse ce se regenerează au rămas în acelaş stadiu sau chiar într'unul mai înapoiat decît înainte de războiu.

Din acest punct de vedere privită chestiunea, s'ar putea spune, deşi ar părea paradoxal, că pentru desvoltarea economiei noastre naţionale, industria petroliferă a avut o influenţă catastrofală.

Căci, dacă am presupune că printr'o împrejurare oarecare industria noastră petroliferă ar dispărea, ţara noastră ar deveni mai săracă decît oricare ţară din Europa.

Presupunem că, în mare parte, toate neajunsurile ce le-am semnalat pînă acum se datoresc şi faptului că marele public n'a fost niciodată in curent cu cele ce se întîmplă în şantierele noastre petrolifere. Unii deabia dacă ştiau că Romînia este o ţară producătoare de petrol. Parcă ar fi existat o conspiraţie a tăcerii în ceeace priveşte această chestiune atît de vitală pentru noi. Pe cînd alte chestiuni mult mai mărunte şi cîteo-

www.dacoromanica.ro

dată chiar ridicole, erau desbătute pe larg şi cu mare lux de amănunte, puteau trece ani de zile şi în marile noastre cotidiane nu apărea un rînd privitor la petrol.

Iar dacă totuşi cîteodată în publicaţiile de specialitate se ataca problema petrolului, se făcea aceasta cu atîtea menajamente încît pe drept cuvînt erai îndreptăţit să suspectezi buna credinţă a autorului. Prin urmare, primul lucru ce se impune este să se înceapă educarea marelui public pentru a putea pricepe şi pentruca să se intereseze de toate problemele ce se ridică în economia naţională.

Şi, în al doilea rînd, trebue ca inconştinţa, incapacitatea şi corupţia care au tronat pînă mai eri la Ministerul Economiei Naţionale să-şi primească răsplata cuvenită.

Ing. GHEORGHE BRĂILEANU

Fondul spiritual al rasei

Cînd cronicarii secolului de aur al umanismului au desgropat trecutul istoric, înscriindu-i slava şi lumina, gîndul lor era însufleţit de *ideia eroică a destinului latinităţii ortodoxe.* Pe această linie a rasei au desăvîrşit cronicarii misiunea lor istorică.

Dar totodată învăţaţii timpului se pătrund de marele adevăr al unităţii tuturor Romînilor şi tot mai mult creşte în conştiinţa lor ideia latinităţii noastre. Udrişte Năsturel, Grigore Ureache, Miron Costin, Stolnicul Constantin Cantacuzino, şi mulţi alţii pînă la Dimitrie Cantemir au fost pătrunşi de acest mare adevăr. Lui Grigore Ureache îi aparţine celebra frază. „Romînii cîţi se află locuitori în Ţara Ungurească şi la Ardeal şi la Maramureş, dela un loc cu Moldovenii şi toţi dela Rîm se trag". Deasemeni Mitropolitul Dosofteiu, autorul acelei opere poetice ce se numeşte *Psaltirea în versuri*, subliniază origina latină a Romînilor atunci cînd spune: „limba romînească de bun neam... se trage, de pe sînge rudă împărătească". Nicolae Milescu spune şi el: „în ce chip şi mai jumătate din limba romînească luat dela Latini". Stolnicul Constantin Cantacuzino merge chiar mai departe decît predecesorii săi şi spune: „Valahi, cum le zic ei, iar noi: Romînii, sunt adevăraţi Romani în credinţă şi în bărbăţie... Insă Romîn nu înţeleg numai aceştia de aici, ci şi din Ardeal, care încă şi mai neaoşi sunt şi Moldovenii şi toţi cîţi într'altă parte se află".

www.dacoromanica.ro

Aceste pasagii şi multe altele asemenea, care prin reproducerea lor ar copleşi această expunere, aduc dovada prisoselnică a sensului latinităţii noastre. Unii cronicari se folosesc de argumente istorice, alţii îşi întemeiază afirmaţiunile lor pe consideraţiuni filologice sau culturale, toate însă converg nedesminţit către conştiinţa rasei. De acest adevăr s'a pătruns toată această pleiadă de creeregînditoare. Răzbeau în cugetul cronicarilor pulsaţiile sîngelui strămoşesc, şi mînuitori neîntrecuţi ai condeiului după cum erau, nu găseau altă priveliştе mai minunată pentru limpezirea orizontului lor cultural decît aceia a Romei antice. După Stolnicul Constantin Cantacuzino istoria Romînilor începe cu descălecatul lui Traian. Continuitatea istoriei însemna continuitatea rasei în spirit şi în stil roman. Cronicarii aveau *mîndria de rasă*, „sînge rudă împărătească" spune Mitropolitul Dosofteiu, iar virtuţile eroice ale latinilor sunt cîntate în faptele vitejeşti ale contemporanilor.

Latinitatea, unitatea şi continuitatea neamului Romînesc, aceste temeiuri istorice structurează cultura. Prilej de îndepărtare dela latinitate nu există, nici neînţelegere de limbă şi de concepţii între cei de dincolo şi de dincoace de munţi, după cum nici continuitatea nu avea întreruperi şi goluri, ci era una pe toată întinderea pămîntului romînesc. Ion Neculce îşi concentrează adversitatea în altă parte. El vede pericolul cel mare în neamul grecesc. „Aşa socotesc eu cu firea mea această proastă: Cînd a vrea Dumnezeu să facă să nu fie rugină pe her şi Turci în Ţarigrad să nu fie, şi lupii să nu mănînce oile în lume, atunci poate nu vor fi nici Greci în Moldova şi în Ţara Muntenească... Focul îl stingi, apa o iezeşti şi o abaţi spre altă parte, vîntul cînd bate te dai în lături într'un adăpost şi te odihneşti, soarele intră în nouri, noaptea cu întunerecul trece şi se face iar lumină, iar la Grec milă sau omenie sau dreptate sau nevicleşug, nici unele de aceste nu sînt, sau frica lui Dumnezeu" [1]).

Şi avea dreptate, căci Grecii au fost năpasta şi batjocora ţării.

Cît au putut au stricat tradiţiile, au făcut din biserică o negustorie şi din artă o plăcintărie. Buna rînduială a locului, cît au fost puternici au scos-o la mezat, precupeţind titluri de boerie, căci ei vroiau să fie boeri nu Romîni, iar pe Tudor Vla-

1) Ion Neculce: Letopiseţul Moldovii (Ed Scrisul Romînesc)), vol. I, pag. 113

www.dacoromanica.ro

dimirescu tot ei l-au omorît. Grecii în cultura romînească nu înseamnă altceva decît *spiritul de intrigă şi îngîmfare nemăsurată, căci ori unde se aflau vroiau ei să fie mai mari şi să ia locul Romînilor.*

Ne-am străduit să arătăm în aceste rînduri sensul originar al culturii romîneşti într'o epocă de înălţare şi lumină în timpul cînd începeau să se definească zorile conştiinţei de rasă... A însemnat această vreme Renaşterea noastră culturală sub flacăra arzătoare a umanismului, sau poate mai mult decît atît, o străluminare sfinţită de adevărul necontestat.

Infloritoarea activitate a artiştilor, misiunea cea fără de prihană a pictorilor şi arhitecţilor, desăvîrşită mai mult pe teren religios, învedera originalitatea unei concepţii în care de asemeni se pot defini caracterele sufleteşti ale rasei. „Vechea artă romînească, — spune H. Focillon, — nu este o înviere a artei bizantine, ci o artă complexă, a cărei originalitate consistă în calitatea cu care ştie să asimileze şi în darurile ei creatoare. Ea are afinităţi cu occidentul şi păstrează un accent romînesc, chiar cînd vorbeşte limba unei arte străine". Tot dela H. Focillon cetire: „Oltenia e ţara clasică, ea nu datorează Asiei splendoarea artei sale, ci datorează lirismul născocitor poeziei de rasă celtică, echilibrului mediteranian. Nu sîntem aici nici la Slavi, nici în Islam, ci la descendenţii acelor Daci, vecini îndelungaţi şi supuşi legionarului roman, care, înainte de a suferi influenţa acestuia, intraseră în relaţii cu cetăţile greceşti dela gurile Istrului. Poate că aici, în cele din urmă cute ale Alpilor transilvăneni, trebue căutat, nu leagănul, dar Attica sau Ile-de-France a poporului romîn şi dovezile permanente ale aptitudinilor sale mediteraniene. Aici nu găsim vioiciunea levantină... ci virtuţile de armonie profundă, instinctivă, acel omagiu adus măsurii şi raţiunii, care califică cel mai înalt umanism european. Acest sens de limitare lipseşte Basarabiei, care stilizează un motiv şi îl repetă, fără să ştie unde trebue să se oprească".

Astfel, scriitorii romîni contemporani, cercetînd configuraţia spirituală a culturii, şi-au pus întrebarea: care este specificul romînesc în artă şi literatură. Răspunsul nostru trebue să surprindă profilul sufletului romînesc în ce are el mai profund şi mai autentic. Să pornim deci dela aşezarea satelor romîneşti, caracteristică pentru o seamă de consideraţiuni etnice şi istorice. De-alungul coastelor, pe dealuri, satele se ţin lanţ. Construcţia caselor este orientată către Soare răsare. Este în această primă înfăţişare dorul unei perspective largi,

www.dacoromanica.ro

atot-cuprinzătoare, a spaţiului etnic, dincolo de zare, către mirajul pămîntului. Vopsite în alb ele par pete de lumină în nemărginitul covor al ţării smălţat cu felurite culori. In curtea interioară, la ferestre, zîmbesc flori cu nuanţe vii. Casă fără flori mai că nu există. Inlăuntru sulfina, şi busuiocul, floare de dragoste, împodobeşte icoanele şi parfumează gîndurile cu o discreţie erotică. Interiorul, este un adevărat muzeu de artă plastică: scoarţe, ştergare, broderii şi cusături, blidare şi obiecte de ceramică. Toate acestea exprimă un simţ artistic foarte pronunţat. Comparaţi aceste aşezări romîneşti cu satele ungureşti sau şvăbeşti şi dela primul contact veţi remarca o deosebire fundamentală. Satul unguresc este închis, înghesuit, asfixiat, casele sunt lipite unele de altele, boite într'un verde spălăcit.

Ornamentaţia exterioară lipseşte cu desăvîrşire. Porţi grele zăvoresc viaţa din lăuntru şi o temere ciudată, o fereală sălbatecă ferecă existenţa dincolo de lume şi de viaţă. Satul romînesc este expresia sufletului romînesc. Infăţişarea lui este o moştenire îndepărtată, venită dela rasele care au plămădit poporul romînesc.

Populaţiile antice, războinice, — Geţii cu deosebire, — pentru consideraţiuni strategice se aşezau pe malurile înalte ale rîurilor, chiar dacă întîmpinau potrivnicia vîntului şi a climei aspre, în vreme ce, neamurile de adunătură se aşează în regiunele declive, în părţile de jos ale ţării, ghemuită în viroage şi gîrliciuri [1]).

Aşezarea Romînilor pe malul cel înalt din dreapta Dunării, dela Măcin pînă în valea Timocului, în vreme ce Bulgarii de dincoace sunt răspîndiţi cu deosebire în regiunele de baltă nu întăreşte oare caracterul războinic al descendenţilor din Thraci şi Daci?

Pe de altă parte, obîrşia naţionalităţii fiind în Oltenia şi valea Haţegului, această aşezare confirmă o bine întemeiată situaţiune strategică. Stabilirea Romînilor în regiunele muntoase s'a făcut şi după consideraţiuni de certitudine a existenţei şi de stabilitate politică. In regiunele de deal şi de munte, fiecare poziţie are o înfăţişare strategică. Văile sunt capcane aşezate în calea atacului inamic. Dealurile şi munţii se pot apăra cu uşurinţă, dar constitue şi baza de plecare la atac. In Transilvania, şi în general în toată regiunea de deal şi de munte a ţării, natura protejează omul. Naţiunea este înfrăţită

1) Vasile Pîrvan: „Getica", 1926, pag. 177.

www.dacoromanica.ro

cu pămîntul. Codrul şi apele întind o mînă tutelară asupra existenţii lui.

Prin aşezarea lui, înconjurat din toate părţile de o natură surîzătoare şi sprintenă, variabilă dela un loc la altul, poporul romînesc îşi exprimă opera artistică într'o spiritualizare de forme lineare cu o simetrie perfectă. O scoarţă ţărănească este un basm sau o baladă; o furcă de tors nu este numai un obiect util, ci o operă de artă. Dar poate că nicăiri sufletul romînesc nu se exprimă mai cuprinzător decît în muzică. In limbagiul tainic al melodiilor vom găsi o întreagă gamă de stări sufleteşti de care se leagă destinul şi viaţa poporului. „Dorul" romînesc caracteristic şi intraductibil este farmecul dorinţei, îmbătătoare melopee a dragostei, izvorul fierbinte care revarsă urzeala magică a forţelor biologice.

Dealu-i deal şi valea-i vale;
Mîndra-i mîndră pînă moare.

spune un cîntec popular. Mîndră înseamnă nu numai frumuseţe, dar şi prestanţă, curăţenie sufletească şi în aceste sensuri multiple ale cuvîntului ideia de dragoste cuprinde inevitabil frumosul artistic şi pur.

Dacă nu am insistat prea mult în aceste rînduri asupra specificului romînesc în artă este din pricină că vom reveni în capitolele următoare.

Vom trece acum la altă problemă, aceia ridicată de influenţa slavismului în limba şi sensibilitatea poporului. Lucrarea lui Emil Fischer (Die Herkunft der Rumänen), în care se insista prea mult asupra influenţei slavone în limba romînească, şi cu vădită tendinţă de a se contesta omogenitatea limbei ca expresie a naţionalităţii, întîmpină în chipul următor răspunsul lui Al. Philippide: „Romînii în bloc consideraţi, prezintă fiziceşte toate caracterele unui neam de oameni aparte, care mai mult decît cu Slavii ar sămăna parcă cu neamurile din basinul mediteranei, şi aceasta probabil din cauza fondului etnic comun, rămas dela vechea rasă mediteraniană, care exista înainte de invaziea Indogermanilor".

Aceasta în ceea ce priveşte înfăţişarea fizică, căci la cea de a doua obiecţiune, a alterării substanţiale a firei şi limbei poporului romîn prin influenţa slavonă, răspunsul lui Al. Philippide se întruneşte pe aceiaşi linie cu replicele date de B. P. Hasdeu, Ovid Densuşianu şi Sextil Puşcariu. Emil Fischer

www.dacoromanica.ro

afirma (pe ce temei nu ştim) că „limba scrisă cea nouă boerească (pentru care timp) este cu totul alta decît limba romînească a poporului". Pentrucă în limba romînească s'au împrumutat „atitea obiceiuri şi deprinderi slave", ceia ce înseamnă că „prin limba slavă s'au prefăcut nu numai limba, ci şi chipul de a gîndi, de a judeca, felul de a simţi, constituţia sufletească, întreaga structură a sufletului". Dar care este valoarea de circulaţiune a acestor cuvinte, şi întrucît prin întrebuinţarea lor limitată ele sunt esenţiale felului de a gîndi şi de a simţi al romînilor Emil Fischer nu se întreabă. In privinţa mentalităţii, presupusă asemănătoare între Romîni şi Slavi, Al. Philippide răspunde avînd în vedere starea morală şi starea socială. 1) „Slavul e religios, bigot, plin de visări mistice, ţările lor au fost totdeauna, şi sunt, pline de secte religioase. Romînul e complect lipsit de bigotism şi aproape fără religie". 2) „Slavii au fost totdeauna anarhici şi comunişti. Aşa ni-i descriu cei mai vechi scriitori... şi aşa au rămas pînă astăzi. Romînii, din punct de vedere al vieţii de familie, ţin cu toată inima la un domiciliu propriu şi la avere individuală, iar din punct de vedere al statului au fost şi sînt cele mai docile instrumente în mîna autorităţii" [1]).

Al. Philippide neagă chiar valoarea tehnică şi utilitară a adeziunii burgheze la spiritul cosmopolit. In toate timpurile, limba romînească a fost limba poporului. In această limbă au scris cronicarii şi rapsozii, în această limbă s'au exprimat scriitorii care au dat culturii fructul talentului lor. Dar spune Al. Philippide: „dacă aşa numita pătură cultă romînă, care a dus în mod sistematic dela 1866 încoace ţara la peire, a introdus în limba ei romînească cuvinte franceze cu toptanul, s'a civilizat într-adevăr de fapt prin aceasta, a devenit mai cu simţul dreptăţii, mai harnică, mai modestă, mai inteligentă, mai puţin hoaţă, mai puţin gorilică?".

Clasele burgheze, şi aşa zisa aristocraţie, în care nu se mai găsesc decît rudimente neînsemnate din vechea boerime de sînge, s'au alcătuit printr'un amestec de popoare balcanice şi orientale. (Evrei, Greci, Armeni). Din cauza acestei lipse de omogenitate a sîngelui, gusturile, preferinţele, aptitudinile, concepţia de viaţă în general şi starea sufletească mai cu seamă, sunt foarte deosebite. Unii nu se aseamănă cu ceilalţi şi toţi împreună alcătuesc un mozaic imposibil de caracterizat

1) Al. Philippide : „Originea Romînilor", Iaşi 1925, vol. I, pag. 773—8.

www.dacoromanica.ro

printr'o formulă pregnantă. Este explicabil deci că din această categorie socială s'au ridicat cele mai bizare şi mai îndrăzneţe elemente ale democraţiei, ipochimene îngîmfate de propriul ecou al goliciunii cerebrale, intelectuali cu ifose caragealeşti, aprigi şi fără nici un scrupul în dorinţa de parvenire. Această plevuşcă neastîmpărată profesează în fiecare colţ de stradă, la cafenea sau în politică, un scepticism acru şi batjocoritor, degenerat la exemplarele cele mai ridicole într'o zeflemisire vulgară a tuturor valorilor, în terfelirea iresponsabilă a fiecărei idei generoase şi productive. Ei sunt oamenii tuturor vînturilor, pleava vînturată de toate ideile.

Lupta lui Mihai Eminescu, îndîrjita lui împotrivire cînd triumfa cosmopolitismul, culmineză în revolta titanică din articolele întitulate Pătura superpusă. Mihai Eminescu vorbeşte în Studii etnologice de rasa romînească. Ii defineşte cadrul spiritual de afirmare şi caracterele antropologice. Combate cu o aprigă intransigenţă infiltraţiunea străinilor de provenienţă levantină. Ii consideră pe aceşti străini inferiori şi îmbătrîniţi din punctul de vedere spiritual şi antropologic. In rasa romînească el găseşte vigoare şi tinereţe, onestitate şi dragoste de adevăr. Mai mult decît atît, popoarele tinere, şi cu deosebire Romînii, feriţi de încrucişările periculoase învederează o omogenitate biologică şi sufletească. „La popoarele tinere, — spune Mihai Eminescu — se va constata un fel de identitate organică; craniile sunt cu totul asemănătoare în privinţa formaţiunii şi mărimii, statura este cam aceeaşi. Din această asemănare de formaţiune rezultă o mare asemănare de aptitudini şi înclinări, cari se manifestă în caracterul unitar al naţionalităţii. Din asemănarea de aptitudini rezultă o extremă putere şi energie vitală a colectivităţii". Iată-ne aşa dar în faţa unei teorii a rasei romîneşti înfăţişată cu o adîncă pregătire ştiinţifică. Dar dacă întoarcem pagina şi ne întrebăm care era şi este încă de fapt tabloul etnografic, starea demografică a claselor conducătoare, ajungem nedesmințit la următorul răspuns: „Cine va face lista funcţionarilor mai cu seamă înalţi, a pensionarilor, a deputaţilor, a arendaşilor bunurilor publice şi private, c'un cuvînt a tot ce reprezintă circulaţiunea şi reglementarea vieţii generale a ţării, va observa cu înlesnire că frînele stăpînirii reale au scăpat din mîna elementului autohton şi istoric şi a încăput pe mîni străine".

Un popor nu poate fi însă cîrmuit decît de o clasă conducătoare crescută organic din tulpina lui biologică. Elemen-

www.dacoromanica.ro

tele alogene, avînd o altă structură antropologică, un alt profil intelectual, o altă concepţie morală, — în rezumat o altă viziune a lumii şi a vieţii, — prin însăşi prezenţa şi activitatea lor în posturile de răspundere nu fac altceva decît să zădărnicească evoluţia normală a naţiunei îndrumînd-o perfid şi mincinos spre alte ţeluri. Sterilitatea lor în politică este categoric demonstrată: „Suntem de exemplu convinşi că demagogia la noi e de origină fanariotică; că ea însemnează ura înrădăcinată a veneticului fără tradiţii, fără patrie, fără trecut în contra celor ce au o tradiţie hotărîtă, trecut hotărît" (Mihai Eminescu).

In literatură, aceiaşi neputinţă organică se transpune pe plan spiritual. Iată ce scria Mihai Eminescu în Timpul din 5 August 1881: Avem de exemplu de bine de rău o literatură. Citeze-se numele tuturor cari au scris un şir de literatură sau ştiinţă adevărată, fie Şincai ori Haşdeu, Alecsandri ori Gr. Alexandrescu, Odobescu, Martian, Strat, Const. Negruzzi şi oricît alţii. Pe niciunul nu-l chiamă nici Giani, nici Pherekydis, nici Carada.

Intre miile de cranii ce formează plebea guvernată de politicieni de meserie, unul nu e în stare de a scrie un şir pe care să-l poţi citi fără scîrbă morală. De cînd a scris Mihai Eminescu aceste rînduri şi pînă astăzi au trecut 60 de ani şi cultura romînească în această scurgere de timp a trăit atîtea faze de afirmare, a parcurs un drum îndelung prin zonele de lumină ale civilizaţiei moderne, dar ceea ce a rămas viabil poartă pecetea autohtoniei. Cîţiva greci sau armeni care s'au pripăşit în cultură nu au dat la iveală opere remarcabile. Mediocritatea lor, spiritul exotic este în afară de orice discuţie. Faptul că Philippide (filolog), I. L. Carageale, Panait Istrati au sînge grecesc nu spune prea mult.

Dar sterilitatea şi tendinţa anarhică şi disolvantă se evidenţiază mai mult la evrei. Gaster este un compilator de texte cu spirit talmudist şi cabalist, filologii Şăineanu şi Candrea n'au dat culturii romîneşti opere de artă literară; nu se poate cita nici măcar o pagină de antologie, ci studii tendenţioase de încîlcită erudiţie. In definitiv, toată osteneala lor este asemenea vechilor rabini care stăteau aplecaţi asupra textului biblic şi boscorodeau în interminabile fraze sensul unei idei şi valoarea aluzivă a unui cuvînt. Nu aceasta este cultura adevărată, nu prin aceasta păşeşte un scriitor în sanctuarul spiritualităţii.

NICOLAE ROŞU

www.dacoromanica.ro

REVISTA CĂRȚILOR

Ernst Krieck, Wissenschaft, Weltanschaung, Hochschulreform. Leipzig, 1934. Unul din cei mai de seamă teoreticieni ai național-socialismului este fără îndoială profesorul dela Universitatea din Heidelberg Ernst Krieck. In numeroase și voluminoase scrieri, începînd cu „Ideea germană despre Stat" (Die deutsche Statsidee, 1917) și pînă la „Omul în istorie" (Der Mensch in der Geschichte, 1940), d-l Ernst Krieck ne face să înțelegem tot mai bine caracterul revoluției *totalitare* din Germania. Național-Socialismul i-a transformat pe Germani într'un popor *politic*. (Termenul de „Volk" ar trebui tradus cu „neam", grecește: ethnos, sau cu „națiune", iar „völkisch" cu „etnic"). Epoca liberalismului burghez s'a încheiat și începe pentru Germania o eră nouă. Individul trebue prins în viața neamului, care i-a dat doară și lui viață și căruia, în schimb, el trebue să-i închine toată munca sa. Și munca științifică. Știința n'are valoare decît în măsură ce ajută la sporirea puterii neamului. In cartea aceasta, „Știință, concepție despre lume, reformă universitară", autorul desvălue erorile raționalismului, care, pornind dela ideea greșită a unei autonomii absolute a rațiunii, a înstrăinat știința de viață, și arată, apoi, că revoluția național-socialistă împinge cu necesitate la o revizuire radicală a învățămîntului superior.

Știința trebue integrată în Statul totalitar, ea însăș devenind totalitară (ganzheitlich). In cele „Zece principii ale științei totalitare" (pg. 61—22), autorul schițează punctele de sprijin ale reformei. Aceste principii sînt:

1. Principiul condiționării vitale a toată știința. 2. Principiul condiționării prin realitate și al raportării la realitate. 3. Principiul condiționării etnice și rasiale a toată știința din origine. 4. Principiul condiționării istorice a toată știința din origine. 5. Principiul legăturii de loc și al integrării a toată știința din origine. 6. Principiul valorii internaționale și al continuității istorice (valorii permanente) a științei în rezultatele ei. 7. Principiul totalității oricărei științe în ținta ei. 8. Principiul semnificației ideologice a toată știința. 9. Principiul actualității și al puterii educative a toată știința. 10. Principiul menirii științei de a pregăti viitorul.

Vom căuta prilejul să expunem mai pe larg ideile d-lui Krieck privind reforma universitară, întemeiată pe principiile enunțate.

TRAIAN BRAILEANU

www.dacoromanica.ro

P. P. Panaitesu, Die Entwicklung der rumänischen Staatenbildung. (Extras din „Leipziger Vieteljahrsschrift für Südosteuropa", 1940). Studiul d-lui Panaitescu asupra „Evoluției închegărilor politice la Romîni" merită toată atenția. Primele organizații politice romînești sînt determinate de factori geografici. Faptul că Românii nu s'au unit dela început într'un Stat unitar se explică, dacă ne dăm seama că „Muntenia și Moldova *fără* Transilvania nu sînt decît provincii situate la periferie, cărora le lipsește centrul și, deci, elementul de legătură". Dominațiunea maghiară în Transilvania a împiedicat unirea politică prin secole. Pe de altă parte, căile de comunicație determinate fiind de cursul apelor, din pricina pădurilor mult mai întinse pe acele timpuri, iar articulația hidrografică a Moldovei și a Munteniei fiind deosebită, cele două regiuni rămaseră și politicește lungă vreme despărțite. Configurația geografică ne dă și cheia pentru explicarea raporturilor celor două țări cu vecinii. Dar, se înțelege, că „ideologia" a contribuit la prefacerile ce-au urmat; „solidaritatea națională era înrădăcinată de multă vreme în sufletul poporului". Ideea politică a Statului național se adaugă și această sinteză a fost dovada maturității politice a poporului romîn".

Tr. B.

Preot ILIE I. IMBRESCU, Biserica și Mișcarea Legionară, București, „Cartea Românească".

Unul din cele mai frămîntate, dar și mai candide suflete ale generației noastre, este — fără îndoială — păr. *Ilie I. Imbrescu*. Personalitatea fruntașe a acestui ales ostenitor în slujba splendorilor creștinești și culturale, prezintă cea mai bună dovadă, că temperamentul luptătorului desăvîrșit se poate îmbina foarte bine cu cea mai angelică puritate.

Din rîvna duhovnicească și naționalistă — aprinsă ca o vălvătae în sufletul purtătorului de gînd și credință romînească — ni s'a dăruit, de curînd, *cartea* „spre înălțarea și rușinea multora", mărturie a suferințelor, a sîngerărilor fără număr, dar și a perspectivelor de biruință, pe planul *spiritual* al neamului nostru. Faptul că avea o astfel de carte, la început de viață nouă, faptul că ea a supraviețuit și a putut să îmbrace, în atît de bune condițiuni, haina de lumină a tiparului, este încă unul din semnele de biruință ale vremii. Nu sunt prea departe zilele cînd — „opus igni, auctor patibubo" — paginile netipărite ale lucrării trebuiau să înfrunte, împreună cu cei

www.dacoromanica.ro

mai buni fîclieri ai idealurilor romînești, pînda, goana și distrugerea. Cine știe dacă ele s'ar mai fi putut reconstitui vreodată, de nu și-ar fi găsit — la vremea lor — scăparea, în vajnicele mîni ale atît de pregătitului în problemele noastre bisericești, *Păr. Dr. Liviu Stan!*

Indiferent de rezervele celor ce — cetind fără *aderențe spirituale* — vor rămîne la suprafață, pentru a surprinde acolo mărunțișuri susceptibile de critică, cei pe cari *afinitatea de suflet* nu va întîrzia a-i introduce *„in medias res"*, își vor da seama repede — judecînd *dinăuntru* — că este vorba de o carte de răscruce, fundamentală în spiritualitatea Legiunii.

Problema pusă de cele peste 250 de pagini, e toată a credinței noastre creștine, a ortodoxiei noastre, ca *Weltanschaung* specific regăsirii și renașterii romînești. Interpretarea strămoșească a creștinismului — „Creștinătatea Romînească", cum o numește autorul — sintetizează toate principiile vii, la lumina cărora acest neam își va preciza individualitatea și-și va lămuri cărările spre ideal și mîntuire. Este tocmai ceace au neglijat și au disprețuit mai mult ideologiile „savante", adunate din toate colțurile pămîntului, dar fără aderențe și ecou în sufletul nostru romînesc.

Dacă cercetările sociologice moderne surprind, în explicarea structurii sufletești a neamurilor, pe lîngă contribuția *solului* și a *muncii*, o hotărîtoare influență a *credinței*, aceasta e cu deosebire adevărat la neamul nostru. Drept aceea spiritualitatea cărții Păr. Imbrescu, precum și în general duhul întreg al Legiunii, ca unul care a crescut și se menține pe linia realităților romînești, reprezintă în primul rînd o năpraznică insurecție, împotriva tuturor acelora, cari au dat acestui neam — pentru a-l slăbănogi — o orientare sufletească strîmbă.

Dureros dar adevărat! Cei ce s'au învrednicit cu deosebire, să devină obiectiv al „apostrofărilor", au fost tocmai oficialii Bisericii, transformați în acuzatori ai celor ce apărau credința, pe care ei au trădat-o, pe care ei au necinstit-o din slugărnicie rușinoasă față de o ambianță culturală și politică atee, rod al tuturor desfrînărilor de cugetare.

Foarte interesant de subliniat — în legătură cu catastrofala absență dela datorie a acestor oficiali — luminoasa eșire a Păr. Imbrescu dintr'un chinuitor scrupul de conștiință, care l-a frămîntat cu ocazia pastoralei, prin care „expatriarhul Miron" și sinodul său se pronunțau asupra asasinării lui Duca. *Preotul* nu putea aproba ușor asasinatul, *naționalistul* însă trebuia să țină seamă de necesitățile inexorabile ale „realității

www.dacoromanica.ro

romînești". Meditînd apoi la arghirofilia ș isimoniile, atît de puțin creștine, ale „mai marilor" Bisericii, gîndindu-se la morții Legiunii, în favoarea cărora biserica oficială n'a schițat nici cel mai mic gest, și-a dat seama că „prilejurile de păcat" sunt tot o urmare a multelor fărădelegi și a trădării „acuzatorilor". Și Păr. Imbrescu, care cunoaște foarte bine scriptura, citează: zis-a Iisus către ucenicii săi: Nu se poate să nu vină *prilejuri de păcat,* dar vai de *aceia* prin cari ele vin! Mai de folos le-ar fi dacă cineva le-ar pune de gît pietre de moară și i-ar prăbuși în mare, decît să smintească pe unul din aceștia mici" (Luca 17, 1-2).

Ca să lămurim bine „răzvrătirea" creatoare a Păr. Imbrescu și ca nu cumva să se ia ridicarea împotriva potopului de păcate și împotriva minciunii organizate, drept ridicare împotriva instituției divine însăși, e necesar să luăm aminte la cuvintele proprii: „Este un caz unic în istoria Bisericii Ecumenice, felul cum a înțeles să păstorească Sinodul Bisericii Ortodoxe Romine, în sinul Creștinității Romînești. De aceea, deoarece eu nu sunt judecător peste acest Sinod, dar nici solidar nu pot fi cu el, întrucît s'a abătut grav dela *Ortodoxie,* cu frică de Dumnezeu și cu dragoste pentru *Adevărul Lui,* supun mărturisirea acestei cărți Sfîntului Sinod Ecumenic, care va fi, care va trebui să fie. . . . . dorind a fi învățați cu toții numai în dreapta credință și a izgoni și nimici dintre noi orice urmă de minciună și rătăcire".

Dar cartea, deșiînbună parte este — așa cum se intitulează — „apostrofa unui teolog", mai este și o *mărturisire caldă* de *adevăruri duhovnicești* sublime, ca tot atîtea pîrghii de spiritualizare și înălțare harică. După lispsurile și suferințele *vremii,* urmează chemările cerului și *veșniciei.* Documentate intuitiv, pe bază de canoane, citate biblice și imne liturgice, capitolele, „Nebuni pentru Hristos", „Sinodul Ecumenic", „Schimbarea la față", se înșiruesc, împărțite simbolic — potrivit vechilor tradiții bisericești — în puncte, după numărul poruncilor bisericești.

Ceeace dă acestor *mărturisiri de adevăruri teologice,* puse în slujba naționalismului plin de har al Legiunii, o deosebită prospețime duhovnicească, este faptul că nu avem de a face cu o simplă prezentare absolută de *dogme.* Autorul participă el însuși, cu înflăcărare, la ceeace spune, pentru motivul că — înainte de a scrie — el a luptat și a *trăit ceea* ce scrie. Așa se explică pentru ce emoționantele însemnări de jurnal duhov-

www.dacoromanica.ro

nicesc intim se îmbină atît de armonic, sub condeiul Păr. Imbrescu, cu simboalele din Sfînta Scriptură şi din Liturgică.

Nu pot să las neevidenţiată o impresie, care va pare că reese mai ales din acea parte a cărţii, care urmează după „apostrofă"! „Creştinătatea Romînească", profundă şi adevărată, descoperită de *Legiune* în chiar idealul ei, este singurul principiu verficabil, în lumina căruia îşi poate găsi deslegarea o *filosofie* a mult sbuciumatei istorii romîneşti. Eşirile ideologice şi politice din matca acestei creştinătăţi au însemnat totdeauna prăbuşirea, iar marile primeniri, ca şi naţionalismul haric al *Legiuni,* au început cu *întoarcerea la sufletul neamului şi la credinţa lui.*

In legătură cu această *întoarcere,* e locul să subliniem din cartea Păr. I., sfîntul principiu al *harului divin,* în opunere cu devastatorul duh al răului. Cei buni, purtătorii de lumină şi atleţii jertfelor sublime, sunt inspiraţii harului divin, ucenicii acestuia, alcătuind *generaţia harică.* Ceilalţi sunt slugile răului, uneltele Satanei, constituind *generaţia satanică.* Iată ce spune, în această privinţă, autorul: „In sînul fiecărui popor, se află întotdeauna două generaţii în luptă, nu atît ca deosebire de vîrstă a lor, cît mai ales ca *Izvor,* dela care îşi iau directivele călăuzitoare ale vieţii. De oarece, unii ascultă de *Adevăr,* care le-a născut conştiinţa harică, aceştia sunt *generaţia harică* a acelui Popor, în epoca respectivă. Iar ceice ascultă de *minciună,* care **le-a născut conştiinţa satanică,** aceia sunt *generaţia satanică* a acelui Popor".

La noi, „generaţia satanică a *Acuzatorilor,* a căror viaţă este *Minciuna* şi *Uciderea,* pentrucă slujesc în „sinagoga satanei" (Apos. 3, 9), care este *Francmasoneria* — această generaţie satanică a Romîniei *Intregite,* a urmărit şi prigonit cu înverşunare pe Legionarii *Generaţiei harice* a Creştinătăţii — Romîneşti !"

Mîntuirea a venit însă şi se va desăvîrşi, căci *ucenicii harului divin,* în vremuri cumplite, au ales între „problematic şi imperativ", strigînd adevărurile credinţei şi luptei, căci dacă tăceau „pietrele se răsculau şi strigau". Legionarii *lucrează* această mîntuire a neamului ca ascultători de harul divin. Păr. Imbrescu însuşi, scriind această care, are conştiinţa că o scrie *„ucenicul harului divin".*

Peste toate apostasiile şi falsificările, semănate de duhurile rele, străine şi fracmasone, se deslueşesc, aşa dar, *crescînd din „Creştinătatea Romînească",* drumurile de înălţare spirituală şi politică ale neamului nostru. Legiunea este doar, sau

www.dacoromanica.ro

cel puţin tinde să fie — după însuşi un cuvînt al Căpitanului, transmis de Gh. Furdui — *expresia politică a ortodoxiei.*

Ajunsese la sfîrşitul lor, aceste însemnări nu reuşesc să fie decît un *îndemn* la cetirea cărţii. Indemnul îl vreau cît mai stăruitor, căci în focul străduinţelor şi luptelor mereu necesare, nimic nu poate fi mai întremător, decît contactul cu puterile nebiruite ale „Creştinătăţii Romîneşti". Cartea Păr. Imbrescu este cel mai bun *weg nach innen* în sufletul acestei creştinătăţi.

NICOLAE GROSU

Octavian Ştefăneanu Ioniţă: La Théorie Nationale-Socialiste du Droit International Public, Bucureşti 1940. Lei 200, pag. 208.

Puterea poporului german se putea păstra numai prin curăţirea lui de elemente parazitare şi dăunătoare geniului lui creator. Astfel s'a pus în aplicare rasismul, după vederile Füehrerului după cum se rezultă din chiar legile de bază ale Germaniei Naţional-Socialiste. Aşa: nu poate fi cetăţean al Reichului decît cel ce face parte din popor. Nu poate face parte din popor decît acel ce e de sînge german, de orice confesiune ar fi. Nici un jidan prin urmare nu va putea face parte din popor. Astfel naţiunea germană nu este totalitatea unor cetăţeni supuşi autorităţii aceluiaşi Stat, ci e familia germană mărită, şi reprezintă o „Abstammungsgemeinschaft der Menschen deutschen Blutes". Pe drept d. Bonnard susţine că „teoria rasistă a poporului german nu conţine într'adevăr decît o regulă pozitivă: excluderea rasei jidăneşti". Pentru a se putea ridica poporul german trebuia să fie solidar. Şi care e idealul care te însufleţeşte mai mult decît voinţa de sacrificiu a individului pentru patrie, pentru comunitate? Deci interesul comun primează cel individual (Gemeinnutz geht vor Eigennutz). Dar pentru aceasta, naţional-socialismul german desfiinţează partidele politice şi clasele sociale, nu distrugînd cele bogate, ci ridicînd cele sărace. El nu se ocupă de conceptele abstracte ale comunităţii juridice, ci de „oamenii vii", el e idealul naţionalismului integral (Volksgeist) al unui popor în plină evoluţie (Ein Wolk im Werden), care vrea să se conducă după spiritul şi geniul lui propriu. Statul nu încadrează poporul ca la democraţi, ci e un simplu mijloc, nu el evoluînd — ci poporul. Comunitatea naţională e anterioară şi superioară statului. Iar şeful nu poate fi decît

www.dacoromanica.ro

Führerul fiind cel mai pătruns de miticul Volksgeist, deoarece sursa puterii politicii nu rezidă în stat, ci în comunitate. Nu statul e suveran ci numai singura putere politică care crează statul ca formă organizată a vieţii ei comunitare (Das Volk ist sauveranitätstragend). Şi acum începe opera grandioasă de structurare în formă de legi a unei stări de fapt. Căci greşită e doctrina care se bazează pe personalitatea individului izolat şi care-l prezintă pe acesta ca sursă de drept, ea nu corespunde realităţii. Dreptul nu e o invenţie arbitrară a raţiunii, ci *conţinut* imanent de legi pe care ne-o dă viaţa însăşi. Legislatorul neputînd prescrie evoluţia unui popor, trebue numai să prindă fazele diferite în legi care însă şi ele trebue schimbate în parte sau înlocuite cu altele după împrejurări. Legea trebue să fie expresia fidelă a unei stări a poporului, nu să-l înăbuşe, să-l îngrădească. „Recht ist allein was dem Volke nützt, Unrecht ist was den Volke schadet". Trebue adoptată o obiectivitate nouă, a unui drept biologic creat prin comuniunea a ce există între Volksgeist şi Führer, în locul vechiului drept obiectiv acum perimat. Dar astfel o ţară în care se află un aşa fel de drept, cum poate ea întreţine legături ce ţin de dreptul internaţional, cu celelalte ţări care în majoritate sunt guvernate încă de vechiul drept. „Dreptul Internaţional cu sens derivat" şi anume normele puse în circulaţie prin mecanismul internaţional, obţin valabilitate internă în urma unui act special. Dar asta nu se poate întîmpla decît în măsura în care el corespunde exigenţelor şi intereselor comunităţii naţionale. Şi aceasta numai în urma aprobării Reichstagului şi Führerului. După teoria naţional-socialistă un drept internaţional nu va putea exista atîta timp cît vor fi diferenţele dintre ideologii. El nu este decît un drept limitat care se aplică numai acelor popoare a căror ideologii sunt asemenea. Vor fi deci un număr de Völkerrechtgemeinschaften particulare. Dreptul acestor Gemeinschaften va fi un drept cu caracter intercorporativ, bazat pe (ordonnancement) ordonarea comunităţilor rasiale organizate în State. Onoarea trebue considerată în primul rînd în relaţiile dintre State. Dreptul internaţional e un drept politic prin excelenţă. El depinde de interesele şi forţa diferitelor popoare şi eficacitatea-i se măsoară după valoarea ce-l prezintă pentru interesele vitale ale comunităţii. E un drept mai mult practic decît teoretic. Un tratat e realizabil numai atunci cînd interesele vitale ale unui popor îl cer. De aici preavizul de 6 luni

www.dacoromanica.ro

numai de denunţare, ce există în tratatele încheiate de Germania naţional-socialistă. Interesul naţiunii are primatul în viaţa internaţională. Naţiunea germană cere un Drept Internaţional al formelor comerciale pentru desvoltarea eului ei, chiar în măsura în care ea depăşeşte frontierele Statului. O solidaritate strînsă uneşte „Volksgemeinschaft-ul" Statului cu „Volksgruppen". Lupta contra celor din urmă sau înăbuşirea lor e considerată de Gemeinschaft ca un atac, contra propriilor drepturi la existenţă. La rîndul lui, naţional-socialismul renunţă la orice încercare de germanizare a minorităţilor aflate între graniţele germaniei. Volksgruppe-urile trebue considerate persoane juridice şi să aibă dreptul să se conducă singure. Ţelul ultim al naţional-socialismului este reunirea tuturor germanilor într'o singură germanie Mare pe baza dreptului de autodeterminare a popoarelor.

Germania în urma războiului din 1914 a fost deposedată de colonii. Ori ţara e suprapopulată şi surplusul n'are unde fi colonizat. Tocmai această problemă, a spaţiului vital e pe cale să fie rezolvită de naţional-socialism cu succes. Dar dece tocmai spre Est? Dece acel „Drang nach Osten"? Răspunsul ne dă un autor german care zice: Noi trebue să ieşim, dacă examinăm lucrurile din punct de vedere juridic, din aceste stări de lucruri cari admit micile state (Kleinstaterei) cuprinse în spaţiul dintre teritoriul german şi teritoriul rus, între Marea Finică, Marea Neagră şi Adriatică. Acest spaţiu de ieşire (Auslaufraum), dela Adriatica pînă în Transilvania şi pînă în ţările baltice, a fost odinioară şi în decursul secolelor, organizat de către dreptul corporaţiilor germane. Noi avem misiuni fără număr de împlinit în acest spaţiu, Germanii din Transilvania şi cei dela Volga au devenit oarecum vecinii noştrii de cameră. Pe de altă parte coloniile ar asigura hrana necesară poporului şi colonizarea excedentului de populaţie. Condiţiile după doctrina naţional-socialistă de care depinde soluţionarea pacifică a conflictelor ivite între naţiuni e antanta imediată sau directă care trebue să aibă la bază principiile unei păci *loiale, şi caracterul* confidenţial şi neimixtiunea altor factori străini în discuţie. In caz că antanta imediată e imposibilă, dă dreptul fiecăruia să-şi facă dreptate singur (Selbsthilfe). Socoteala se dă numai comunităţii (Gemeinschaft).

După naţional-socialism, războiul este un mijloc politic, nu e decît continuarea politicii statului prin intermediul forţei. Prin el se realizează o nivelare a necesităţilor popoa-

www.dacoromanica.ro

relor. Orice războiu e drept dacă scopul lui e de a satisface interesele vitale ale poporului şi a le apăra. Războiul total (Bekehrungskrieg) se face numai contra duşmanilor noului „Weltanschaung". Scopul diferenţelor ideologice fiind opus în mod absolut, forma războiului va prinde şi ea o formă absolută. Spre deosebire de Societatea Naţională care mobiliza toate popoarele contra celui care ar ameninţa cu războiul, şi asta numai pentru a menţine anumite nedreptăţi şi statu quo-ul, Germania naţional-socialistă cere în caz de conflict, o politică de strictă neutralitate.

Dar noi nu putem reda aici decît ideile care ne-au părut mai importante pentru a-i da putinţă fiecăruia să cunoască principiile de bază ale doctrinei naţional-socialiste. Autorul aduce o mare contribuţie la apropierea sufletească germano-romînă prin această carte care este într'adevăr de ştiinţă, fiind întru totul obiectivă şi completă.

TUDOR BĂILEANU

Vasile Popovici, Triptic de Crăciun, Iconar — Bucureşti 1941.

Sub această denumire îşi tipăreşte Vasile Popovici — 6 colinde pentru cor mixt, pentru voce solo, — cor mixt şi pian.

Prima parte cuprinde 3 colinde, un tristic, din Tighina — Steaua sus răsare, Omul în lume născînd, Intr'o sfîntă Duminecă — iar a doua parte, al doilea tristic — In Betleem s'a născut Hristos, Doamne Isuse Hristoase, cu toţii să ne 'nchinăm — se ţese pe trei colinde din judeţul Tighina. Din aceste şase colinde numai cea de a treia este colindă religioasă, restul sunt cîntece de stea neavînd refrenul care este caracteristic colindei propriu zise. Textul cîntecului de stea este totdeauna religios şi pare să nu fie prea vechi. Se presupun ca autori oameni ai bisericei, preoţi sau dascăli. Interesant este textul pe care-l prezintă inedit Vasile Popovici :

Omul în lume născînd
Se naşte gol şi plîngînd,

însoţite fiind versurile de un refren oarecum curios, neobicinuit, un *vai, vai* tînguitor. Oglindeşte aceasta un misticism de mînăstire pe firea ţăranului basarabean şi-o însueşte cu atîta uşurinţă. Felul în care Vasile Popovici tratează colindele basarabene, denotă o cunoaştere adîncă a spiritualităţii populare.

www.dacoromanica.ro

Din această cauză evită tehnica prea complicată, în favoarea unui stil simplu, concis, aproape armonic. Prin tipărirea acestui triptic sub egida Iconar-ului Vasile Popovici, — care este basarabean, se afiliază întru totul spiritualităţii pornite cîndva depe plaiurile însorite ale Bucovinei.

LIVIU RUSU

REVISTA REVISTELOR

REVISTA DE PEDAGOGIE. Organ al Seminarului de Pedagogie, Facultatea de Litere, Bucureşti, director *C. Narly*, vol. X, Anul 1940.

Cu acest volum Revista de Pedagogie împlineşte zece ani de apariţie. Cuprinsul pe anii 1921—1940, publicat la sfîrşitul volumului, dovedeşte cu prisosinţă aportul real al acestei publicaţii de specialitate.

Multe dintre studiile apărute au şi trecut în patrimoniul nostru filosofic şi ştiinţific. Dintre colaboratori citäm numele d-nilor Găvănescul Ion, Traian Brăileanu, Reli Simion, Victor Pavelescu, Procopovici Alexe, Morariu Victor, Petrovici Ion, Sulea Firu, etc.

Studii, Politică culturală şi şcolară, Experienţe şi sugestii, Actualităţi, Cărţi, Reviste sunt rubricile bogate ale Revistei de Pedagogie.

Trebue însă să insistäm asupra ultimului volum în care ministrul Educaţiei Naţionale al Italiei, d-nul *Giuseppe Bottai* publică un deosebit de important studiu: *„I nuovi orientamenti della scuola italiana"*.

D-nul ministru Bottai arată rostul acelei „Carta della scuola" prin care regimul fascist a fixat normele organice ale şcoalei italiene. Nu e vorba de *un corpus* de legi ci de enunţarea unor principii de educaţie prin care şcoala devine vie şi constructivă pe linia marelui destin al Italiei. D-nul Bottai arată articulaţiile de bază ale acestei şcoli cu ramificaţiile specializate. Reţinem sublinierea pe care o face d-sa asupra colaborării între şcoală şi G. I. L. Deasemenea asupra rolului culturii clasice latine şi a muncii manuale în şcolile elementare.

Publicarea acestui studiu în *Revista de Pedagogie* va aduce importante sugestii şi rodnice reflexiuni în ceea ce priveşte organizarea şcoalei de stat în regimul nostru legionar.

Din bogatul cuprins ale volumului semnalăm studiile

www.dacoromanica.ro

d-lor prof. *Iosif Gabrea:* Peter Petersen şi comunitatea şcolară ca formă de educaţie nouă, interesant şi prin propunerile practice ce se fac la sfîrşitul studiului; prof. *Alex. Ieşan,* Orientarea antropologică faţă de necesităţile actuale ale educaţiei; învăţ. *I. D. Marin,* Din ideile pedagogice ale lui I. Creangă; prof. *C. Rădulescu-Motru,* Catehismul mititel al lui Eufrosin. Poteca pentru educaţia tineretului; insp. g-ral *Victor Ion Pavelescu,* Criza culturii şi educaţia; prof. *I. Petrovici,* Misiunea unui curs de istoria filiosofiei şi tradiţiile lui în şcoala romînească; insp. g-ral *Ilie Sulea Firu,* dr. Maria Montessori şi pedagogia contemporană; prof. *Al. Tobăneanu,* Interesele copilului oglindite în desen; Conf. univ. *G. Zapan,* Sistematizare în teoria temperamentelor.

La *Revista Documentară* scriu d-nii prof. *Iosif. Gabrea,* Mişcarea pedagogică din Rominia între anii 1920—1940 şi *Const. Narly,* Reflexii cu privire la raportul dintre numărul universităţilor, populaţia şi cultura unei ţări.

L. Ţ.

SPIRIT MILITAR MODERN, Anul III, Nr. 1, director lt.-col. *Const. Atanasiu.*

Revista aceasta întruchipează azi în mod desăvîrşit o strînsă colaborare între acţiunea generală de înoire a statului romîn şi tendinţa de modernizare a glorioasei noastre armate. Ea trebue privită prin această prismă, recunoscîndu-i-se meritele ei reale.

Numărul acesta, preţios prin colaborări importante, cuprinde „Un salut camaraderesc" al d-lui general *Hansen,* şeful misiunii militare germane din Romînia. Cuvintele calde adresate de către generalul Hansen camarazilor militari romîni confirmă încă odată spiritul de colaborare care se formează tot mai mult între soldaţii victorioşi germani şi soldaţii noştri.

D-nul general *I. Iacobici* scrie despre „Colaborarea militară romîno-germană; d-nul prof. *Mihail Manoilescu,* „Intre incapacitatea politicei şi drama armatei"; redacţia închină rînduri „Frăţiei de arme germano-romîne", d-nul general *Al. Anastasiu* analizează rolul armatei în regimul legionar iar d-nul lt.-col. *C. Atanasiu* atacă esenţial problema soldatului politic. D-nul dr. *N. Smochină* evocă rolul permanent civilizator al Romînilor de peste Nistru.

Actualităţi şi recenzii complectează cuprinsul revistei.

LEON ŢOPA

www.dacoromanica.ro

MUNCITORUL LEGIONAR, *Director, George Macrin,* Anul I, No. 4, seria II.

Numărul de Crăciun al acestei reviste luptătoare aduce un material bogat şi cu adevărat sărbătoresc. Semnează: Vasile Iasinschi, Corneliu Georgescu, Alex. Constant, preotul Ştef. Palaghiţă, D. Groza, Teodor Iliuţ, Vasile Dova, Dragoş Vitencu, I. G. Vasiliad, Liviu Rusu şi Neculai Teban. Articole şi poezii scrise legionăreşte. Multe şi foarte interesante însemnări din cîmpul muncii.

FALANGA, *Redactor responsabil, Horia Filip,* Anul IV, No. 27.

Revistă scrisă de condee legionare. Colaborează: Al. Constant, Radu Gyr, Ion Coman, Mircea Mateescu, Titus Tenţiu, Vasile I. Posteucă, Florin Dumitrana, Petre Paulescu, C. Pîrlea, Petre Bucşa, Cătălin Ropală, Dim. Scheianu, Virgil Popescu, Ernest Bernea, M. Marinescu-Mureş, Const. Eşanu, E. V. Haralambie, M. I. Goruneanu, Dr. I. Cengher, Landmiss Andreescu, Ion Caraion, Coca Ferago, Dan Ilie, D. Ionescu, Silviu Lazăr, etc. Ion Barbu semnează poemul „140", aducînd în poezie cunoscutul ritm propriu.

GLASUL NEAMULUI, *Redactori, Ion Th. Ilea şi V. Gheaţea,* Anul XV, No. 1, serie nouă.

Radu Gyr, N. Ladmiss-Andreescu şi George Tudoran deschid dumbrăvile acestei reviste, care aduce la Bucureşti mult suflete ardelenesc. Dr. Victor Odobeşteanu scrie un studui despre Radu Gyr. Alte semnături: Virgil Carianopol, Ion Iovescu, Teodor Scarlat, N. Munteanu, Const. Stelian, George Dorul Dumitrescu, Mircea Florentin, N. Rusu, Ştefan Gomboşin, C. Pîrlea, Dan Smîntînescu, Anton Balotă, Aurel D. Bugariu, Pan M. Vizirescu, Ion Şandru, C. N. Negoiţă, Badea Cîrţan II, Dumitru Gherasi.

Prin această revistă, Ion Th. Ilea şi V. Gheţea se străduiesc să dea o publicaţie a scriitorilor de pretutindeni, adunîndu-i sub flamura verde care flutură asupra întregului pămînt romînesc.

RADIO ROMANIA, *Redactor, Liviu Rusu,* Anul I, No. 1.

Revista oficială a societăţii romîne de radiodifuziune aduce colaborarea d-lor Alexandru Constant, Ion Mînzatu, Tache Soroceanu, G. Voevidca, I. D. Petrescu, Miron Şoarec, C. Iarca, Puiu Pavelescu, Gr. V. Andriescu, Radu Vasilescu, a d-nei Lola Ionescu-Mariţa etc. „Radio Romînia" se prezintă în

www.dacoromanica.ro

condiţii tehnice alese. Materialul redacţional face din această revistă de specialitate o publicaţie vie, dinamică.

PREPOEM, *Director, Traian Mihăilescu,* Anul II, No. 15.

Numărul de faţă al tinerei reviste e închinat grupării de poezie „Adonis". Colaborează : Virgil Treboianu, Ion Horia Munteanu, C. Pîrlea, Cristescu Sîrbu, P. Homoceanul, Mircea Georgescu, Sava Ivanov-Crişu, Mişa Miasnicov, Al. Lungu, Mihu Dragomir, Gh. Burdea, A. Bogaci, Gabriel Oriţă, Pavel Codiţă-Hotin, Marin Găisseanu, Alexandru Marchidan etc.

MEŞTERUL MANOLE, *Redactori, Ovid Caledoniu, Vintilă Horia, Miron Suru,* Anul II, No. 8-9.

Ştefan Theodorescu semnează articolul „Fundamentele spirituale ale mişcării legionare". Versuri şi proză semnează : Ion Vasiliu, I. Frunzetti, Radu Stanca, Pericle Martinescu, Coriolan Gheţie, M. Isbăşescu, Ion Şugariu, Virgil Mirescu, Mihail Chirnoagă, etc. Cronică bogată.

M. S.

AM PRIMIT LA REDACŢIE

CĂRŢI : *Aron Cotruş,* Ţară; *Grigore Popa,* Existenţă şi adevăr la Sören Kierkegaard; *Mario Ruffini,* La scuola latinista romena ; *Henri du Passage* S. I., Socialism şi Creştinism Social, trad. de *Victor I. Oprişu,* prefaţa de *I. Dulău.*

REVISTE : *Frăţia de cruce,* An. I, Nr. 1 — vom reveni; *Bihorul,* An. I, Nr. 1; *Libertatea,* An. 38, Nr. 10; *Biruitorii,* An. I, Nr. 6; *Buceacul,* An. VI, Nr. 56—62; *Sentinela,* An. II, Nr. 1—2; *Universul literar,* An. 49, Nr. 52; *Vremea,* An. XII, Nr. 582; *Biruinţa,* An. I, Nr. 7—8—9; *Dacia,* An. I, Nr. 12; *Buletinul legionar,* seria II, Nr. 11; *Gazeta Cărţilor,* An. X, Nr. 7, 8, 9, 10; *Biserica şi Şcoala,* An. 64, Nr. 52; *Conferinţa,* An. IV, Nr. 12; *Sinaxarul,* An I, Nr. 8; *Orientări,* An. 7, Nr. 10; *Note,* An. I, Nr. 1; *Apostolul,* An. VI, Nr. 7—12; *Catehetul,* An. I, Nr. 1; *Omul Nou,* An. V, Nr. 9.

www.dacoromanica.ro

A APĂRUT:

TRAIAN BRĂILEANU

TEORIA COMUNITĂȚII OMENEȘTI

OPERĂ INEDITĂ

Pagini 640 **Lei 200**

Comenzile la Editura „Cugetarea", București, str. Popa Nan, 21

www.dacoromanica.ro

INSTITUTUL DE
ARTE GRAFICE
AL ZIARULUI
UNIVERSUL
BUCUREŞTI, STR.
BREZOIANU, 23–25

7 Lei Exemplarul

www.dacoromanica.ro